

KANSALLISARKISTO

KAM-sektori yhteisen tiedon hallinnan edelläkävijänä

KDK-tietoarkkitehtuuriryhmän seminaari

30.1.2018

Jaana Kilkki, Kansallisarkisto

Kansallinen Digitaalinen Kirjasto

- OKM:n hanke 2008-2017
- toteuttaa kansallisia kulttuuri- ja tiedepoliittisia linjauksia
- lisäämällä kirjastojen, arkistojen ja museoiden digitaalisten tietovarantojen saatavuutta, säilymistä ja yhteentoimivuutta
- edistää osaltaan kulttuuriperinnön tutkimusinfrastruktuurien ja verkkooppimisympäristöjen kehittymistä
- kirjasto-, arkisto- ja museosektoreiden yhteistyönä on kehitetty palveluita ja toimintamalleja kulttuuriperinnön luomiseen, hallintaan, säilyttämiseen ja hyödyntämiseen
- **KDK-kokonaisarkkitehtuuri** ohjaa kulttuuriperintösektorin toimijoiden tietoteknistä kehitystyötä: KDK-standardisalkku

KDK palvelut

- **Finna** on hakupalvelu, jonka kautta loppukäyttäjä voi hakea mukana olevien arkistojen, kirjastojen ja museoiden aineistoja
<https://www.finna.fi/>
- Finnasta vastaa Kansalliskirjasto: palvelun asiakkaista koostuva konsortio ohjaa jatkuvaa kehittämistä
- **PAS-palvelu** mahdollistaa arkistoille, kirjastoille ja museoille digitaalisten kulttuuriperintöaineistojen pitkäaikaissäilytyksen
- alustana PAS-ratkaisu, joka keskittyy erityisesti pitkä-aikaissäilytyksen bittitason toiminnallisuuteen ja prosesseihin ja jonka avulla voidaan tuottaa PAS-palveluita eri tarpeisiin
- vastuutaho CSC, palvelua kehitetään yhteistyössä asiakkaiden kanssa

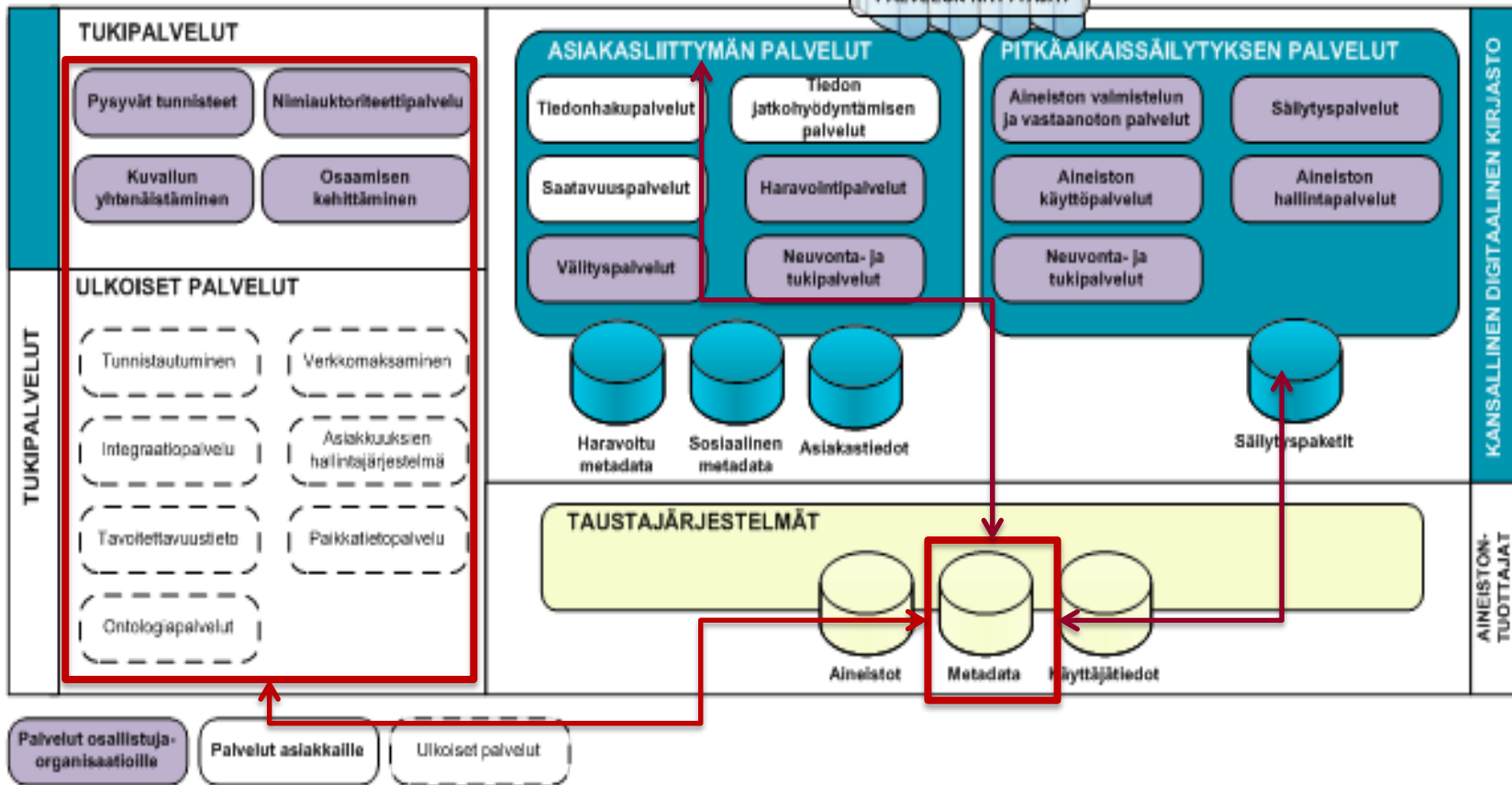
KDK-tietoarkkitehtuuriryhmä

- kolmannella hankekaudella 2014-2017 painopiste **tietoarkkitehtuurissa**
- aineistojen kuvailun yhdenmukaiset periaatteet ja metatietojen **semanttinen yhteentoimivuus**
- semanttiset kysymykset ovat **ontologisia** kysymyksiä: minkälaiseksi maailma käsitetään ja todellisuus merkityksellistetään
- **semanttinen yhteentoimivuus edellyttää merkityksistä sopimista** (tietyissä kontekstissa): ontologia kertoo merkityksen
- Tietoarkkitehtuuriryhmä foorumi, jolla tätä sopimista on tehty

TA-ryhmä

FINNA

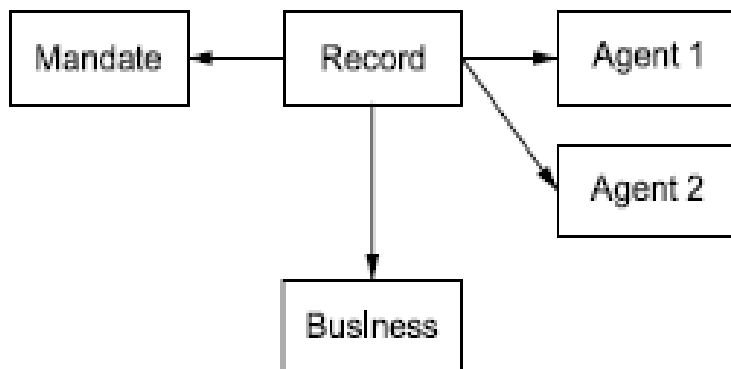
PAS

KDK-TA-ryhmän tuotokset

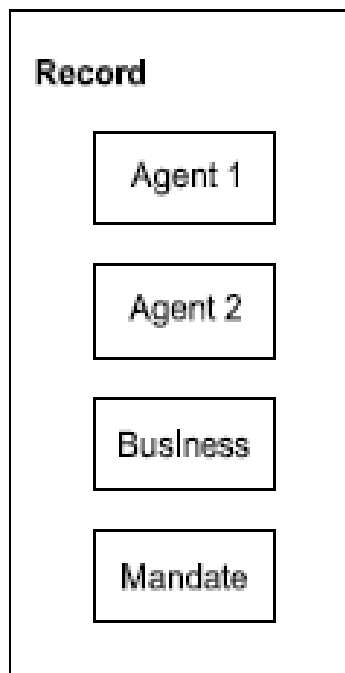
- **Nimitietopalveluselvitys 2015-2016**
  - yhteinen näkemys toimijakuvailun auktoriteettipalvelun tavoitetilasta ja ratkaistavista ongelmista
  - yhtenäistetyt toimijoiden kuvailutiedot ja RDA
  - OKM:n rahoituksella 2017 jatkoselvitys (Kansalliskirjasto)
- **Paikkatietopalveluselvitys 2016-2017**
  - yhteinen näkemys KAM-sektorin roolista paikkatiedon ekosysteemissä
  - OKM myöntänyt rahoituksen jatkoselvityksiin 2018 (Museovirasto)
- käyttöoikeuksien metatietomäärittelyn linjaukset yhdessä ATT-ryhmän kanssa
- KAM-sektorin kuvailun jatkuva harmonisointi pienryhmässä

Kohti monientiteettistä kuvailumallia

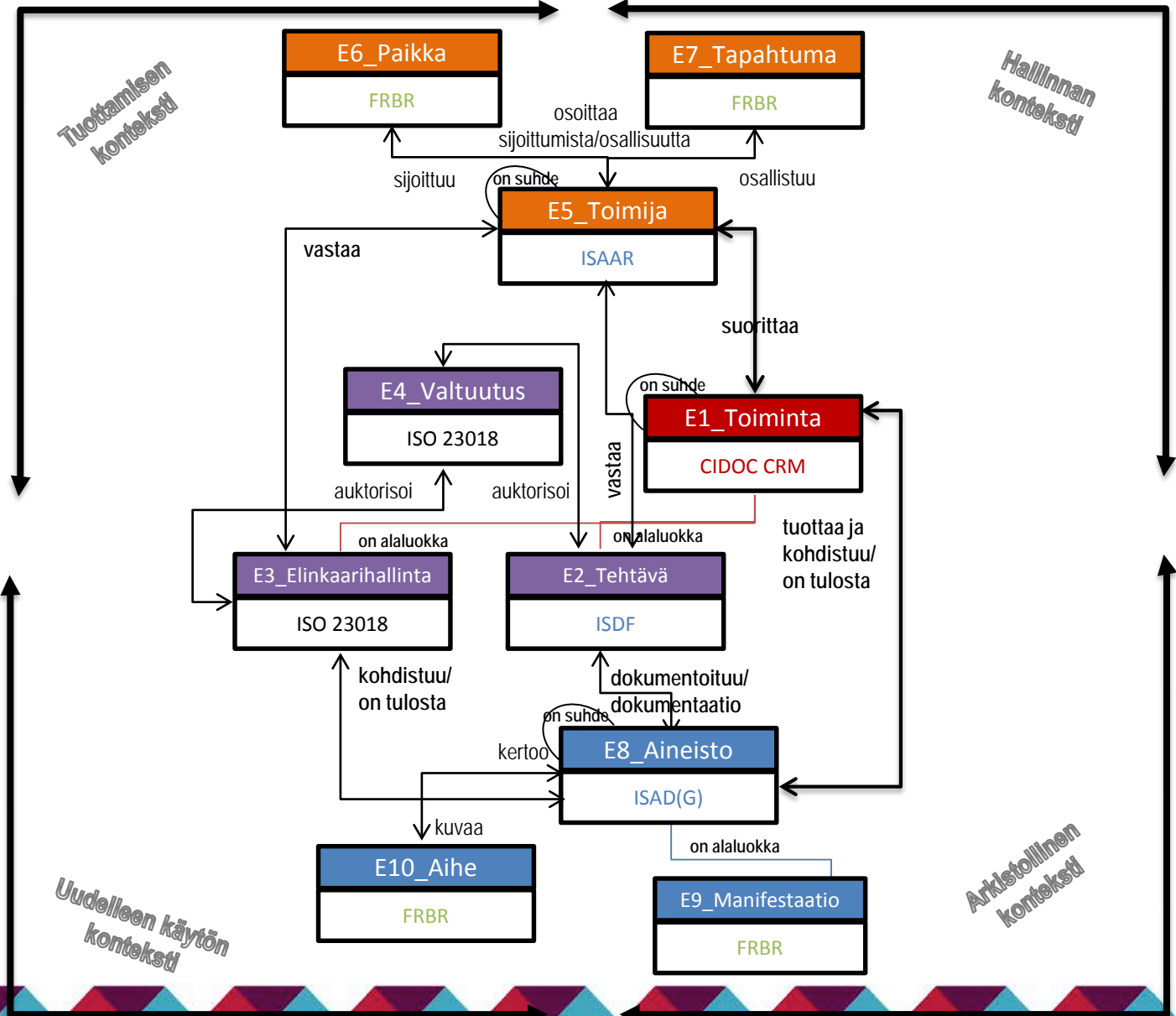
Multiple classes of entities

OR

Single, "flattened",
records-centric entity
class

KDK-arkkitehtuuri ja JHKA

Julkisen hallinnon yhteinen kokonaisarkkitehtuuri (JHKA)

KDK-tietoarkkitehtuuri ja YTI

- julkisen hallinnon yhteinen tiedon hallinta: VM:n vetämä hanke
- *tulevaisuuden digitaalinen tietotalous vaatii yhteentoimivuuden rakentamista lainsäädännössä, toimijoiden välillä, tiedonhallinnassa sekä teknisissä ratkaisuissa*
- 23.1. lanseerattiin yhteentoimivuusmenetelmä: yhteentoimiva.suomi.fi
- *yhteinen tapa hallita, tuottaa ja ylläpitää digitaalisten palveluiden ja tietovirtojen taustalla tarvittavia tietomäärittäyksiä ja metatietoja sekä*
- *luoda ja ylläpitää tiedon semanttista yhteentoimivuutta eli tiedon käsittelyä siten, että sen merkitys säilyy tietoa vaihdettaessa*
- KDK ja sen tietoarkkitehtuuriryhmän työ on ollut kulttuurin kohdealueen yhteisen tiedon hallinnan ”yhteentoimivuusmenetelmä” julkisen hallinnon yhteisen tiedon hallinnan tavoitteen kontekstissa

Seminaarin ohjelma

- 9.00 KAM-sektori yhteisen tiedonhallinnan edelläkävijänä, Jaana Kilkki
- 9.15 Kohti yhteistä toimijoiden kuvailua, Miia Herrala
- 9.55 Kommenttipuheenvuoro, Suvi Remes, VM
Keskustelu, tauko
- 10.30 KAM-sektori paikkatiedon kansallisessa ekosysteemissä, Mikko Lappalainen
- 11.10 kommenttipuheenvuoro, Esa Tiainen, Maanmittauslaitos
- 11.25 Finto palveluiden toteuttamisen alustana, Matias Frosterus, Kansalliskirjasto
Keskustelu
- 11.45 Digitaalisen kulttuuriperinnön edistäminen, Minna Karvonen, OKM